

Meme papillomatozisinin tedavisinde otohemoterapi

Gönderen : admin - 17/05/2009 19:55

Prof.Dr.M.Rýfat VURAL
Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi
Dođum ve Jinekoloji Anabilim Dalý

ÝNEK VE DÜVELERDE MEME BAĐI PAPÝLLOMALARI

Bilindiđi üzere, ineklerde meme papilomatosislere, 1-3 yař aralıđındaki genç hayvanlarda meme bađı dokusunda, farklı sayý ve gruplarda, bazen meme bađının ostium papillaris kesitine kadar da yayılan püskül, düz-oval veya fibropapillom yapı gösteren iyi huylu olgularýdır. Olgu, 1-14 ay aralıđında deđiben sürelerde kendiliđinden iyileşir. Ancak, bugün için bilinen ve etkin koruyucu ađılama programının bulunmamasý, ilerlemiş olgularda memenin sađým güçlüklerine neden olmasý ve meme dokusunu, mastit duyarlı kılmamasý yönünden sütü sýđır ípletmelerinde önemli bir sorundur.

Etken, onkogenik DNA viruslarından papilloma virusdur. Papilloma viruslar hayvanların deri ve mukoz membranlarının enfekte ederler. Sýđır papilloma viruslarının (BPV), bugüne kadar, 10 farklı tipi belirlenmiştir (Hatama ve ark., 2009, Veterinary Microbiology, 136, 347-351). Bunlardan;

-BPV-1 ve BPV-2: Hayvanların epitel ve dermis dokularına affinite gösterir ve Deltapapillomavirus genusuna bağlı olan fibropapillomaviruslardır.

-BPV-3, BPV-4, BPV-6, BPV-9 ve BPV-10: Epitelyotrofik olup, Xipapillomavirus genusuna tabidir

-BPV-5, BPV-7, BPV-8: Epsilonpapillomavirus genusuna bağlı olup derinin hem epitelyopapillom hem de fibropapillomlarına neden olur.

Meme bađı papillomlarında sýklýkla BPV-1, BPV -5, BPV-6, BPV-9 ve BPV-10 papillomaviruslar izole edilmiştir. Bu viruslar arasında, BPV-5, meme bađında, püskül tarzındaki papillomların olupumundan sorumludur.

Hastalıđın olupumunda, sıcak mevsimlerin ve bu mevsimlerde, yođunlukla, at sineklerinin neden olduđu insektisit ýsýrýklarının meme bađı traumalarının önemli rolü olduđu bilinmektedir (Maeda ve ark., 2007, Veterinary Microbiology, 121, 242-248).

Sýđırlardaki papillamatozis olgularına yaklađımlar konusunda, ülkemizde, bilgim dahilinde, Van, Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nden Prof.Dr. Ýbrahim Tapal doktora tezi yürütmüş; Elazýđ, Fýrat Üniversitesi'nden Prof.Dr. Halis Öcal ve çalıřma arkadaşları ve Ha Üniversitesi'nden Doç.Dr.Halil Selçuk Biricik ve arkadaşları bölgesel arařtırmalar gerçekleřtirmişlerdir.

Meme bağı papilloma olgularının tedavisinde, çok yönlü, farklı tedavi yöntemleri geliştirilmiştir (operasyon, lokal anestezi uygulaması, koterizasyon, immün uyarıcılar, kriyoterapi, ağılama, otohemoterapi vb). Ulusal ve uluslararası düzeyde, sýđırlarda meme bağı papillomlarında sýklýkla kullanılan tedavi yöntemleri ve bağarı oranları ağağıda sıralanmaktadır.

1. Otohemoterapi: Vena Jugularis' ten steril bir enjektöre alınan 40-50 ml kan, hemen skapula gerisine deri altý yolla ve 10 gün aralýklarla toplam 2 kez uygulanır (Öcal ve ark., 2001, Fýrat Üniv Sađlık Bil Dergisi, 15(1), 23-21). Öcal ve ark, bu tedavi yöntemi ile 8 olgunun 3 'ünde bađarı ve 5 olguda bađarısız olmuşturlar.
2. Otolog Ağı uygulamaları: Otolog ağılar, tek bağına uygulanabildikleri gibi, otohemoterapi ve immün uyarıcılarla birlikte de uygulanabilir.

Hazırlanýřı:

Hastadan alınan yaklağık 4-5 g' lık canlı papillom dokusu, bir havan içersinde steril kum ile ezilerek 1/10 oranında serum fizyolojik ile karıştırılır (40-60 ml serum fizyolojik). Doku tamamen parçalandýktan sonra santrifüje edilir ve sývı kısım, bir bağı aktarılarak sývının son konsantrasyonu %0.5 oranında, %0,5 formaldehit solüsyonu ilave edilerek etken inaktive edilir(yaklağık 0,5 ml formaldehit). Oda ýsısında 24 saat bekletildikten sonra filtre kađýđından süzülerek solüsyona kristal penisilin (200 000 IU/10 ml) ve streptomisin (250mg/10 ml) ilave edilir. Kullanım süresine kadar karışım +4 °C saklanır (Öcal ve ark., 2001; Biricik ve ark.,2003, Türk J Vet Anim Sci, 27, 703-707).

A- Otolog Ađı Uygulamasý: Her uygulamada 10-15 ml olmak üzere 10 gün ara ile iki kez skapula gerisine deri altý yolla uygulanır. Öcal ve ark., bu uygulamada, 10 olgunun 7' inde olumlu sonuç almışlardır.

B- Otolog Ağı-otohemoterapi uygulamasý: Otogen ağı uygulamasından yarım saat sonra, vena jugularisten alınan 40-50 ml taze kan , skapula gerisine deri altý enjekte edilir ve aynı uygulama 10 gün sonra tekrarlanır(Öcal ve ark., 2001). Uygulamaya alınan 10 olgunun tamamında bağarı sağlanmışdır. Bu hayvanların 8' inde tedaviyi izleyen 2 ay içinde, 2' sinde ise 3 ay içinde elde edilmiştir.

C- Otolog ağı-immünuyarıcı (parammunator) uygulamaları: 10 gün aralýklarla iki uygulama gerçekleştirilir (Turk ve ark., 2005, Veterinarski Arhiv, 75(5), 391-397)

1. Uygulama: 0,5ml otogen ađı deri altý uygulamayı takiben 2 ml immün uyarıcı (parammunator) deri altý uygulanır.

2. Uygulama: 10ml otogen ađı deri altý uygulamayı takiben 2 ml paraimmunator deri altý uygulanır

Türk ve ark, ventral abdomen ve meme dokusunu içeren iki hayvandaki papillamatozis olgularında, tedavinin bağlamasının izleyen 3 hafta sonra regresyonun bağladığı ve 6 hafta sonra ise kitlelerin tamamen kaybolduğunu ve nüks olgularının gerçektelemediğini bildirmişlerdir.

3-Koterizasyon: Meme babý kaidesine (meme babýnyn annular ring bölgesine) sirküler anestezi uygulamasýný takiben kitleler, elektrokoter destekli bistüri ile uzaklaþtırýlýr. Bu uygulama mümkünse kuru dönemde tercih edilmelidir. Uygulama sonrası meme babýnda þiddetli yangýsel reaksiyonlar veya doku yanýklary bekillenebilir. Bu durum laktasyon ve meme sađymý yönünden öner sorunlara yol açabilir.

4-Lokal anestezi uygulamalary: Meme babý papillomlarynda, lokal anestezi, ya bölgesel ya da intravenöz uygulamalar beklinde generalize olmak üzere iki yolla uygulanýr. Bu uygulamalarda, lokal anestezi periferel damarlar üzerindeki vazokonstriktif etkisinden yararlanýlýr.

A-Lokal anestezi bölgesel uygulamalary: Meme babýndaki kitle kaidelerine sirküler enjeksiyonlar tarzýnda birer haftalýk aralýklarla 3 veya 4 uygulama gerþekleþtirilir.

B-Lokal anestezi genel uygulanmasý: % 2' lik lidocain iþeren lokal anestezi 10ml' lik dozlarý 200ml serum fizyolojik iþinde V. jugularis'den damla uygulama tarzýnda 45 dakikalýk bir süre iþinde verilir. Uygulama birer haftalýk aralýklarla 3 veya 4 uygulama beklinde gerþekleþtirilir. Yavrunun göbek kordonunda yer alan damarlar da vazokonstriktif etkiden dolayı mumifiye fütüs olgularý ile karþý karþýya kalýnabilme riski nedeniyle, gebe hayvanlarda, lokal anestezi genel uygulama yöntemi tercih edilmemelidir.

5-Salisik Asit Uygulamalary: Salisik asitin kostik etkisinden yararlanýlýr (Hemmatzadeh ve ark., 2003, J Vet Med B, 50, 473-476).

1 gram salisik asit (salicylic acid, powder, MERCK), 10 ml fosfat tampon solusyonu (phosphate buffered saline) iþinde eritilerek kullaným süresine kadar +4 °C saklanýr. Her 5 günde bir uygulama olmak üzere ortalama 6 uygulama gerþekleþtirilir. Uygulama dođrudan kitle üzerine tamponlama ve kitle kaidesine mini enjeksiyonlar tarzýnda uygulanýr. Ancak uygulama sonrası meme babý derisinde yangýsel reaksiyonlar gözlenebilir. Anýlan uygulamada kitlelerin 30 gün iþinde kayboldu bildirilmiptir.

Koruyucu Önlemler: Meme babý papillamatosisi olgularýnyn görüldüğü iþletmelerde ve meralarda insektisitlerle mücadele ve öze yaþ aralýđýndaki genç hayvanlaryn, olgularýn gözleñdiđi hayvanlardan elde edilen otolog apýlaryn, immun uyarýcýlarla birlikte uygulanmasýnyn oldukça etkili olacađý kanýsýndayým.

=====